

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	11/16	11.02.2016

Svar på høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Vedlegg:

Høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Høringsnotat forslag til nytt inntektssystem for kommunene (L)(281603)

Saksopplysninger

Kommunal og moderniseringsdepartementet har sendt ut forslag til nytt inntektssystem for kommunene på høring. Høringsfristen er 1.mars 2016. På grunn av kort høringsfrist behandles saken direkte i kommunestyret. Helhetlig forslag til nytt inntektssystem for kommunene presenteres i kommuneproposisjonen for 2017, med virkning fra 1.1.2017.

I høringsnotatet presenteres forslag til nye kostnadsnøkler for kommunene, endringer i regionalpolitiske tilskudd og en oppsummering av skatteelementene i inntektssystemet.

Høringsforslagets forslag til nye kostnadsnøkler er en oppdatering av kostnadsnøkler som gjelder i dag. Videre presenteres et opplegg for å skille mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper, gjennom bruk av strukturkriteriet for fastsettelse av basistilskudd. Strukturkriteriet sier noe om reiseavstand, og er et mål på bosettingsmønster i kommunen og områdene rundt. Kommuner med store reiseavstander vil beholde full kompensasjon for smådriftsulemper som i dag, mens kommuner med kortere avstander vil få mindre kompensasjon. Det måles reiseavstand for den enkelte innbygger for å nå 5.000 innbyggere (måles med utgangspunkt i grunnkretsens befolkningsmessige sentrum). Gjennomsnittet for alle innbyggere blir kommunens verdi. Strukturkriteriet gjelder kun smådriftsulemper på kommunenivå, ikke på tjenestenivå. Smådriftsulemper på tjenestenivå vil fremdeles kompenseres fullt ut.

Når det gjelder foreslåtte endringer i regionalpolitiske tilskudd, er formålet å forenkle tilskuddsstrukturen, knytte regionalpolitiske tilskudd tettere opp imot øvrig distriktspolitikk og gjøre tilskuddene mer nøytrale i forhold til kommunestruktur. Forslag til satser legges frem i kommuneproposisjonen for 2017.

I høringsnotatet gis det videre en beskrivelse av dagens system for skatt og skatteutjevningen. Det fremmes ingen konkrete forslag til endringer av dagens modell. Skatteandelen og graden av skatteutjevning fastsettes hvert år i kommuneopplegget i statsbudsjettet.

I høringsrunden ønskes det innspill og kommentarer til innretningen på modellen. Videre ønskes det innspill på den prinsipielle vurderingen av om alle smådriftsulemper i kommunal tjenesteproduksjon bør kompenseres fullt ut gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

Vurdering

De omtalte endringene i forslaget til nytt inntektssystem gir ingen umiddelbar stor effekt for kommunen. Likevel kan eventuelle andre endringer i utformingen av inntektssystemet få stor betydning for Tydal kommune i fremtiden. Dette er nærmere omtalt nedenfor og vektlagt i høringssvaret.

Et generelt prinsipp når det gjelder utformingen av inntektssystemet bør være hensynet til lokalt selvstyre og lokal forankring. Dette må være grunnleggende for finansiering av kommunesektoren og for utforming av inntektssystemet videre.

Det er helt avgjørende at skatte- og avgiftsordninger som i dag holdes utenfor inntektssystemet, også holdes utenfor i fremtiden. Dette gjelder ordninger som eksempel eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft. Disse ordningene har en helt spesiell lokal forankring og er av stor betydning. Helt fra de første kraftutbyggingene på begynnelsen av 1900-tallet har det vært bred politisk enighet om at de kommunene som avstår verdifulle ressurser skal beholde en del av verdiskapningen som skjer i kommunen.

Kraftutbyggingen har gjort store inngrep i natur og miljø i kommunen. Inngrepene er evigvarende. Dersom de nevnte ordningene faller inn i inntektssystemet og blir utjevnet, vil kommunen kun sitte igjen med tap av egen naturkapital. Tydal kommune har betydelige inntekter fra disse ordningene. Det er med andre ord helt vesentlig at ordninger som eiendomsskatt, konsesjonsavgift og konsesjonskraft holdes utenfor inntektssystemet videre.

I høringsnotatet er endringene i inntektssystemet satt i sammenheng med den pågående kommunereformen. Utformingen av nytt inntektssystemet bør gjøres uavhengig av kommunereformen. Dette vil sikre en nøytral og likeverdig utforming, og ivareta distriktskommuner på en bedre måte.

Rådmannens innstilling

Tydal kommune har følgende uttalelse til forslag til nytt inntektssystem:

1. Et generelt prinsipp når det gjelder utformingen av inntektssystemet bør være hensynet til lokalt selvstyre og lokal forankring. Dette må være grunnleggende for finansiering av kommunesektoren og for utforming av inntektssystemet videre. Det er helt avgjørende at skatte- og avgiftsordninger som i dag holdes utenfor inntektssystemet, også holdes utenfor i fremtiden.
2. Utformingen av nytt inntektssystemet bør gjøres uavhengig av kommunereformen.

Behandling i Kommunestyret - 11.02.2016

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt

Forslag fra Børge Hanssen:

Nytt punkt 3.

Det er unaturlig at det ikke er samme skatteinntektsgrensa for regionalpolitiske

tilskudd over inntektssystemet. Vi oppfatter det ikke som aktuell politikk å senke grensa for utløsning av veksttilskudd og ser det derfor som aktuelt og naturlig at skatteinntektsgrensa for småkommunetillegget for de med færre enn 3.200 innbyggere blir hevet til 140%

Forslag fra Børge Hanssen enstemmig vedtatt

Vedtak i Kommunestyret - 11.02.2016

Tydal kommune har følgende uttalelse til forslag til nytt inntektssystem:

1. Et generelt prinsipp når det gjelder utformingen av inntektssystemet bør være hensynet til lokalt selvstyre og lokal forankring. Dette må være grunnleggende for finansiering av kommunesektoren og for utforming av inntektssystemet videre. Det er helt avgjørende at skatte- og avgiftsordninger som i dag holdes utenfor inntektssystemet, også holdes utenfor i fremtiden.
2. Utformingen av nytt inntektssystemet bør gjøres uavhengig av kommunereformen.
3. Det er unaturlig at det ikke er samme skatteinntektsgrensa for regionalpolitiske tilskudd over inntektssystemet. Vi oppfatter det ikke som aktuell politikk å senke grensa for utløsning av veksttilskudd og ser det derfor som aktuelt og naturlig at skatteinntektsgrensa for småkommunetillegget for de med færre enn 3.200 innbyggere blir hevet til 140%